

ROMANIA LIBERA

APARE IN TOATE ZILELE

ABONAMENTELE:

In CAPITALĂ: Pentru 1 an 30 lei; 6 luni 15 lei; 3 luni 8 lei.
DISTRICTE: 36 18 10 .
STRĂINĂTATE: 48 24 12 .

Articolii nepublicați nu se înșopoză

PENTRU ABONAMENTE, ANUNCIURI și RECLAME a se adresa:

În ROMANIA: La administrațiune, Pasajul Român, Nr. 3 bis, București; și la corespondenții ziarului din județe.
HAMBURG: La *Adolf Steiner*, Gänsemarkt, 58, Biroul central de anunțuri pentru Germania.
Pentru FRANȚIA, ANGLIA, AUSTRO-UNGARIA și ITALIA: Se va adresa la *Agence Havas*, Paris.

ANUNCIURILE:

Linia mică pe pagina IV-a 30 bani
Reclame pe pagina II-a 5 lei. — Reclame pe pagina III-a 2 lei
— Scrisorile nefrancate se refuză. —

Pentru inserții și reclame, redacțiunea nu este responsabilă.

SCIRI TELEGRAFICE

DIN ZIARUL STREINE

Londra, 11 Februarie.

O telegramă a poliției din Dundee (Scoția) spune că acolo a fost arestat un individ, venit din Londra, în locuința căruia s'a găsit o ladă, în care era cadavrul unei femei, cu capul tăiat, cu abdomenul spintecat și cu picioarele tăiate. Acest individ pare a fi omorul de femeie din Londra; el nu vrea să vorbească.

Belgrad, 11 Februarie.

Mănăstirea Hilendar, zidită de dinastia serbă a Nemanicilor pe muntele Atos, a dăruit 30,000 galbeni pentru propaganda bulgară în Serbia veche și în Macedonia. Aici domnește o mare indignare, că acest așezământ s'ar bulgarizat ast-fel și se reclamă o activitate mai mare de la societatea culturală serbă, *Sveti Sava* în Macedonia.

Filipopol, 11 Februarie.

Prințul Ferdinand și ducesa Clementina au fost primiți în mod grandios. Cu deosebire a frapat salutarea demonstrativă a clerului în frunte cu episcopul Partenie. Și episcopul grec Joachim și arhiepiscopul catolic Menai au fost la primire. Prințul și mama sa au fost la intrare acoperiți cu o ploaie de flori. Ei vor sta aici ca la 14 zile.

Hamburg, 11 Februarie.

Geffken a plecat la Konstanz cu soția sa. El a spus amicilor săi de aici că se va stabili în Elveția.

Roma, 11 Februarie.

Toată pe când trupele erau să plece îndărăt în cazarmă, s'au întâmpnat aglomerațiunile în Piazza Navona și în Via Gioberti, în cât comersanții au fuchis grăbiți. Mulțimea s'a mulțumit a striga: «Suntem flămânzi! Trăiască revoluția!» Armata a intervenit îndată și nu s'au făcut escese.

Agram, 12 Februarie.

Din Belgrad se anunță că agitațiunea panserbă, de când există constituția cea nouă serbă, ce acordă o întinsă libertate de presă și întrunire, a apucat o direcție îngrijitoare contra Austro-Ungariei și anume contra pozițiunii ei în Bosnia și Herțegovina. Sub protectoratul societății *Sveti Sava* din Belgrad, ce și-a propus să cultive progresul și cultura s'erbilor, s'a întemeiat un comitet pentru înființarea și ajutoarea școalelor serbe în Bosnia. Situația s'erbilor din Bosnia se descrie ca fiind apăsată, cea ce nu e adevărat acum vor să ajute școalele serbe din Bosnia. Dar Serbia va da ajutor numai școalelor și profesorilor care lucrează în sensul panserbismului. Se știe că s'erbismul nu e periclitat în Bosnia. Guvernul austro-ungar nu vrea nici să germanizeze acolo, nici să maghiarizeze. Ori-ce ajutor venit din afară pentru s'erbina din Bosnia pare deci a fi îndreptat contra domniei Austro-Ungariei în acel ținut al peninsulei balcanice. Libertatea mai mare din Serbia face posibilă această agitațiune și se bănuște că aci lucrează o agitațiune rusească panslavistă, ca tot d'una să fie o neliniște în Orient.

Sofia, 12 Februarie.

Cercetarea judiciară îndreptată contra autorilor și semnătorilor adresei către exarhul bulgar din Constantinopol merge repede și a constatat deja multe fapte, din care rezultă, că cel inculpat stă în legătură cu streinătatea. Panslavii fac mari încordări negreșit fără succes spre a îndupleca pe mitropolitul bulgar să arunce anatema sau excomunicarea asupra membrilor ministerului bulgar.

Belgrad, 12 Februarie.

Încercarea unei subscripțiuni la acțiunile societății rusești de navigațiune pe Dunăre și pe Marea Neagră a făcut un fiasco. La alegerile comunale din Belgrad și în alte orașe din Serbia rezultatul se împarte între liberali și radicali. Progresiștii au căzut pretutindeni. Regele Milan pleacă pentru câteva zile la Niș, unde e expoziția de viouri.

Berlin 12 Februarie.

Primele bănci de aici, apoi Rothschild din Frankfort, Oppenheim din Colonia, banca germană de Nord din Hamburg, etc. au fundat astăzi o bancă germano-asiatică,

pentru încurajarea comerțului germano-asiatic, cu un capital de 22 și jumătate milioane mărci. Sediul băncii va fi în Shanghai.

București, 3 Februarie 1889

E necontestat că actualele Camere li se poate imputa, pe bună dreptate, sterilitatea de lucrări folositoare pentru țară.

Oricâte circumstanțe atenuante s'ar sili unii să aducă, dacă nu spre legitimarea, cel puțin spre explicarea acestei sterilități păgubitoare, un lucru rămâne sigur, în afară de orice încercare d'a se momi dreapta judecată a publicului; — și acest lucru, odată constat, nu poate fi decât spre scăderea prestigiului de care, la început, se bucură noile corpuri legiuitoare: — Camerele actuale au pierdut prea multă vreme în frământări și combinațiuni între culise!

În adevăr, au trecut trei luni de când sesiunea este deschisă. Cu toții ne aducem aminte entuziasmul, mulțumirea adincă și simpatia fără margini, care înconjură pe actualii membri ai majorităților parlamentare. După o luptă pe atât de îndelungată, pe cât a fost crinčenă, țara isbutise în fine să răstoarne guvernul d-lui I. Brătianu și reintrase în deplina sa suveranitate, prin trimiterea în Parlament a tuturor acelor cari nu se mărginiseră, în opozițiune, să critice și să condamne faptele regimului căzut, dar își luaseră frumosul rol și binefăcătoarea misiune d'a arăta poporului și îndreptarea rețelilor, dând leacurile trebuitoare.

Odată Camerele deschise și Cabinetul eșit, complet și tare, din rândurile majorității, țara a fost în drept, din primul minut, să ceară îndeplinirea făgăduielilor, să aștepte tămăduirea suferințelor și transformarea în legi a tuturor proiectelor de reforme în organizarea Statului, — reforme recunoscute ca neapărate de toată suflarea românească, reforme pe baza cărora alegătorii au fost chemați să și trimită represintanți în Parlament.

Ei bine, să nu ne sfim a o spune, alegătorii sunt în dreptul lor nu numai să fie nerăbdători d'a vedea realizându-se promisiunile, dar chiar îngrijiiți de prea marea întârziere ce se pare că amenință așteptările lor. Nu e vorbă Camerele n'au stat locului, au lucrat câte ceva; dar, afară de votarea legii pentru retragerea biletelor ipotocare, — lege importantă și bine-făcătoare ca început de întemeiere și întărire a stării noastre financiare, — incolo, toate lucrările Parlamentului au fost lucrări curente, din acel soi de lucrări pe care tot trebuie să le rezolve niște Camere, chiar atunci când sunt

preocupate și ocupate cu studiarea și discutarea unor proiecte de legi însemnate de organizare.

Ce-i drept, guvernului nu numai că nu i se poate imputa aceiași sterilitate în lucrări, dar, din contră, se cade să se recunoască activitatea și zelul cu care s'a așezat cu tot dinadinsul pe muncă. Și dacă, totuși, țara are dreptate să exprime oarecum mâhnirea și temerea sa față cu actuala stare de lucruri, apoi acestea se datorește și se cuvine a se pune nu pe spatele guvernului, ci anume pe socoteala opozițiunii din parlament și, ce e și mai trist, pe socoteala unei părți din majoritate, care, din interese strimte personale, comite pe fie-ce minut condamnabila greșală d'a întâri răndurile dușmanilor guvernului. Asemenea împărechiiare ciudată este cauza care ține pe loc bunăvoința și dorința de muncă a celor mai mulți, de vreme-ce uneori inconștient, dar foarte adesea cu desăvârșire conștient, acel fragment al majorității parlamentare profită de ori-ce situațiune grea, ba uneori provoacă și pregătește asemenea situațiuni, pentru ca, sub decorul a cine știe ce considerațiuni de corectitudine *sui generis*, să aibă înlesnirea d'a pune piedici în calea ministerului, al cărui loc, se vede, îl doresc cu mare nerăbdare conducătorii pe față, sau inspiratorii nevăzuți ai acelui grup de sectari.

E destul să amintim chestiunea porturilor-france, și să ne gândim puțin la iscăliturile puse alături cu a d-lui Blaremburg în afacerea dării în judecată a Cabinetului Brătianu. Dar acestea și altele sunt numai virfuri de combinații și de alcătuirii pismașe cari ies d'asupra, în vederea tuturor, și numai din timp în timp; — dedesubt, însă, și mai pe toată ziua sunt alte intrigă, alte poște neastâmpărate, alte tendințe fără frâu care fierb, colcotesc și se dospesc în tăcere, așteptând doar ocaziunea favorabilă ca să se reverse cu toată furia pe care o deslănțuște patima oarbă a rivalităților josnice.

Atât numai că avem speranța în stringerea la un loc, sinceră și hotărâtă a celor buni, și n'avem încă dreptul d'a presupune că bunul simț și patriotismul celor mai mulți nu vor isbuti să îngenuncheze până în sfârșit apucăturile rele ale trecutului, care au vițiat simțirea și au răcicit judecata onora până într'atât, încât nu se sfîșesc d'a expune, și au curajul d'a încerca să impună focul lor de chiverniseli unui guvern care, în cele mai grele momente pentru țară, a dat dovezi de abnegațiune, de patriotism și de nestrămutată hotărîre de muncă spre binele acestei țări.

SERVICIUL TELEGRAFIC

'AL ROMANIEI LIBERE,

Londra 13, Februarie.

Se anunță din Viena Ziarului *Times* că după o știre pusă în circulațiune, împăratul a făcut cunoscut principelui de Battemberg că ar preferi ca d'nsul să nu vie la Berlin pentru a înapoia decorațiunile conferite tatălui său. Se asigură de asemenea că făcându-se să se șteargă din cadrele armatei germane, principele de Battemberg a realizat o dorință hrănită de mult și pe care o amânase numai din respect pentru părintele său.

Sofia, 13 Februarie.

Guvernul a primit de la exarhul bulgar care residează la Constantinopol o expunere de vederi relative la incidentul Sântului Sinod și la mijloacele populului de a ajunge la o înțelegere.

Expunerea exarcatului fiind conformă guvernului, înțelegerea se va realiza, dacă episcopii vor consimți să intre în legalitate.

Paris, 13 Februarie.

Senatul a votat proiectul de lege care restabilește scrutinul de arondisment.

Londra 13 Februarie.

După *Standard* știrile ce vin din Afganistan au provocat temeri la Viena unde lumea voește să văză în aceste știri preliminare obișnuite ale acțiunii Rusiei în Asia, ca acțiune ar putea să atragă după sine complicațiuni cu Engllitera.

Londra, 13 Februarie.

Cercurile politice din Londra, ca și cele din Petersburg, nu dau nici o înțelegere știrilor neliniștitoare privitoare la Afganistan. Ele constată că relațiunile sunt eseciente între Engllitera și Rusia.

Viena, 13 Februarie.

Se anunță din Belgrad *Correspondenței politice* că cercurile bine informate nu mai consideră ca probabil formarea unui cabinet exclusiv radical căci, până acum, nu s'a isbutit a eplana neînțelegerile între Regele și șefii partidului radical, neînțelegeri cari nu se întemeiază în parte pe cestiuni de principiu.

Budapesta, 13 Februarie.

Împăratul primind pe președintele parlamentului și pe primarul orașului le-a mulțumit adânc pentru partea ce poporul ungur luase la durerea sa. El a zis că de mare a fost sprijinul ce a găsit în soția sa adorată Imperăteasă. El a exprimat speranța că cu ajutorul lui D-zeu nu va lipsi pentru a îndeplini datorile sale de rege. Speră că deputații vor sprijini un guvern ce posedă toată încrederea sa, și ca locuitorii Capitalei vor contribui prin atitudinea lor a ușura durerea sa și a Împăreșei.

Paris, 14 Februarie.

Ziarele cred că Camera va vota revisuirea.

Londra, 14 Februarie.

Standard și *Daily-News* confirmă că nu e nimic serios în șvonurile relative la Afganistan.

(Havas).

A se vedea ultime știri pe pag. III-a

VOTUL DE IERI

Propunerea de punere sub judecată a guvernului I. C. Brătianu, contra așteptării propunătorilor ei, a stabilit într'un mod neîndoelnic autoritatea solidă de care se bucură ministerul în Cameră.

Cu toată coalițiunea liberalilor, conservatorilor — vechi, socialiștilor, și... nemulțumiților, coalițiune mărită prin votul mai multor guvernamentali cari dinainte comunicaseră membrilor Cabinetului intențiunea de a vota punerea în judecată fără a înțelege să facă act de ostilitate; cu toată lipsa de unitate de vederi în sinul Cabinetului asupra cestiunii, — Camera, cu majoritate de un vot, a respins acuzațiunea formulată.

Putem zice că votul acesta unic, votul prezidentului Camerii, a cărui lealitate și imparțialitate au putut fi prețuite de toată opozițiunea, a scăpat partidul conservator de cea mai gravă greșală ce putea comite.

Rezultatul este cu atât mai semnificativ cu cât era în sentimentul aproape unanim al Camerii urmărirea și pedepsirea delictelor de drept comun, cari de atâtea ori au fost artizulate în sarcina unora din miniștrii

trecuți. Spre a răspunde acestui sentiment fuseseră depuse două amendamente, amendamente înlăturate de la vot prin interpretațiunea de regulă dată de către prezidentul Camerii. Astfel majoritatea a fost strânic întinsă într'o parte de sentimente ei de dreptate, în altă parte de rațiunea ei politică.

Acest sentiment a prevalat și suntem fericiți că o putem constata.

E cert acum că majoritatea, ieșită din cursa foarte dibace ce i fusese întinsă, reintrată în plina ei posesiune, are toată putința, dacă i convine, de a cerceta gestiunea miniștrilor denunțați ca prevaricatori și a îndeplini rolul ei de justițiară, iar nu rolul odios de resbunătoare la care era imbiată de dd. Blaremburg și compania.

CRONICA ZILEI

D. Marin Manea s'a numit membru în comisiunea interimară a comunei urbane Negreni, din județul Olt, în locul d-lui Trandafir Georgescu, demisionat.

Sunt transferați unul în locul altuia:

D. Mișu (Nicolae), secretar de Legațiune clasa III, actual vice-consul și cancelar al agenției diplomatice și consulatului general din Sofia, în aceeași calitate la consulatul general din Odesa, și.

D. Petrescu (Dimitrie C.), secretar de Legațiune clasa III, actual cancelar al consulatului general din Odesa, în calitate de vice-consul și cancelar la agenția diplomatică din Sofia.

S'a acordat căpitanului Mavrocordat (Leon), din statul-major, înalta autorizațiune de a primi și purta însemnele de cavaler al *Legiunii de onoare* (Franța).

S'a sancționat legea care acordă d-lui Mihail Eminescu o pensiuine viageră de lei 250 pe lună, care se va răspunde din casa Statului.

S'a deschis pe seama bugetului de cheltueli al regiei chibriturilor și cărților de joc, pe exercițiul anului 1888—89, un credit suplimentar de 15.000 lei.

S'a deschis pe seama bugetului de cheltueli al regiei tutunurilor, pe exercițiul 1888—89, un credit suplimentar de 15.000 lei.

Acest credit se va acoperi din fondul de 70.000 lei alocat, în bugetul acelei administrațiuni pe exercițiul curent, anume pentru deschiderea de credite suplimentare și extraordinare.

Pe seama ministerului de finanțe un credit suplimentar de lei 250.000 pentru plata remiselor convenite perceptorilor fiscali la încasările din contribuțiuni directe.

D. Alexandru A. Balș, prefectul poliției orașului Iași, e numit în postul vacant de șef de circumscripție în serviciul exterior al regiei monopolurilor Statului.

D. Dimitrie Voiculescu, fost controlor, este numit controlor fiscal în locul d-lui Ioan Radulian.

UN VOT

Propunerea de ură și de prigonire a d-lui Blaremburg căstăgase mult tărâm.

Amărăciunile încă vii în sufletele multora împotriva mizeriei cărmuirii colectivistice, servia de minune scopurile ascunse, ale celor ce urmăreau altceva sub darea în judecată a politiceii lui I. Brătianu. Fiecare deputat, mai ales de prin județe, avea motive personale de a trimite pe d. Brătianu și pe unii din tovarășii lui din minister, la bara justiției. Și în unii amărăciunea era așa de puternică, încât nici nu voia să audă, că nu se dă un minister în judecată pentru că Europa a decretat retrocesiunea Basarabiei, pentru că protocolul în chestiunea Dunării a fost pus ad acta, pentru că revizuirea constituției n'ar fi în regulă etc.

Cursa a fost cu mult mesteșug întinsă de d-nii Blaremburg și Panu. Cel dintâi care a căzut într'însa a fost d. Lascăr Catargiu și tovarășii cari suspina după satrapiele de odinioară. A căzut apoi fratele lui Ion Brătianu, care după ce luase, într'un moment de înconștiență, o atitudine vrednică, s'a grăbit să dovedească tuturor că dreapta judecată nu și poate găsi locaș în paralisul său. Au căzut în urmă și alții, de la cari cu toții aveam dreptul să ne așteptăm la mai mult simț politic.

Puterea argumentelor sănătoase a mișcat numai creierii junimistilor și al conservatorilor culți, cari au pătruns partea nedreaptă a acuzațiilor și urzeala artistică a manoperei; a mișcat pe câteva personalități izolate, cari deasemenea au susținut punctul nostru de vedere.

Dar un singur vot a decis în materie. Fără acest vot, țara era să dea un spectacol rușinos străinătății; fără acest vot, am fi intrat într'o epocă de prigoniri înfruntătoare; fără acest vot, s'ar fi pregătit însuși regimului căzut puțința de a ridica capul însus și, pledând actele frumoase, să se facă a se uita mai repede mizeriile cari l'au rostogolit de la putere.

Acest vot cu minte, a scăpat reputația Statului român, a deschis urzeala unor intrige ce se vor învedera pentru toți mâine, ne a dat dreptul să judecăm fără bănueli de prigonire abuzurile rușinoase ale cărmuirii trecute.

Dacă oarecui acest vot o poate revendica fie-care membru convins al majorității, de la cel mai important pînă la cel mai necunoscut, cu toții trebuie să facem omagiu președintelui Camerei, care în aceste împrejurări grele, a arătat cât de sus trebuie să rămână cel ce intrupează voința nepătimașă a țării.

SOCIALIȘTII NOSTRI

Camera de la 24 Ianuarie

D. I. Nădejde. Dar și d-ta te declară că ești un vederile noastre.

D. C. Dobrescu. Dar crezi d-ta că eu pot să tăgăduesc aceasta? Și oarece fac acum decât se fac istoricul relațiilor noastre și apoi să închei ceea ce cred astăzi. Am crezut odată că d-voastră sunteți ce-va serios pentru popor, dar acum fac amendă onorabilă înaintea Camerei. (Aplause). Astăzi când văd că se resumă în nimic sinceritatea, legenda d-voastră, nu vă mai cred nici eu în nimic.

D-ta ai pretins că poți să fii pentru țărani mai mult decât alții și v'asți întreba, câte sate ai vizitat, trăind în localitate, în mijlocul țeranilor și studiind cu densul nevoie lor ani întregi, ca să poți avea dreptul acesta?

Ești știu un lucru: socialistul din Rusia și din alte State, mai înainte de toate, acești sinceri luptători trec în sate, fac studii la fața locului și potec ani întregi împreună cu țeranii, cu cari îndură toate suferințele, și după ce au simțit că au putut să tragă d'acolo tot ce poate să compue acest capital imens, nu numai de material științific dar chiar practic, tocmai atunci vin și scriu ziare din propriul lor studiu iar nu copiază numai cum faceți d-voastră. Unde ai făcut d-ta asemenea studii? De unde și de când te-ai identificat cu interesele poporului? Dacă cauți în alte părți, găsești oameni cari au studiat pe țărani și interesele sale fără să'i ceară mai întâi încrederea lui și apoi să'i dea ceva tocmai ceea ce d-voastră ați făcut în sens invers. (Aplause). Domnia-ta chiar nu cunoștii pe țărani, și dovada este că ai căutat, prin o serie de jalbi redigate cum înțelegeți d-v., să vă câștigați simpatia țeranilor, și, pe de alta parte, să speriați pe proprietarii cu o agitațiune țărănească, ca apoi să ziceți: Noi socialistii suntem o forță, să aveți grijă și de noi. (Aplause, intreruperi).

D. președinte, C. Grădișteanu: Vă rog, d-le Nădejde, a nu mai intrerupe.

D. C. Dobrescu. D-lor deputați, suntem locuitorii unei țări tot-de-una expusă la iminente și neprevăzute pericole de afară. Scim bine cum sunt judecate în Euro-

pa agitațiunile socialiste. Ce? Vroim a crea dușmanii noștri noi înși-ne prețexți?

Dacă cogiți mel socialisti și iubesc în adevăr țara, cum susțin, de ce nu dați propunând lor un caracter serios, pacinic, frăternic și instructiv?

De ce nu spun curat că socialistii nu sunt, dar oamenii cari cred că chiar legile actuale de s'ar aplica, mult bine s'ar face populațiunii rurale. Căci ce socialism este acesta, care cere execuțiunea unor legi făcute de alte partide, pe cari le denumesc reacționare?! Moda etichetelor politice va eși! (Aplause).

Ce pace socială aduceți când zilnic spuneți suferinței populațiunii rurale ca să și mute gândul de la partidele actuale că vor face ceva pentru d-nși! Aceasta e sfat sănătos și cu bune urări? D-ta, d-le Nădejde ești un desnădăjduitor al celor ce sunt aproape desnădăjduiți!

Dibăcia unor oameni noi, cari caută încrederea poporului, este d'a-i dovedi superioritatea și sinceritatea lor fără d'a pognegri și calomnia pe adversar!

Rolul nostru al celor ce credem că vom putea face mai bine poporului ca alții, este d'a i lumina acestuia cunoștința ca să vadă singur ceea ce i se cuvine.

Nu instigațiunile, nu insinuațiunile malițioase, nu violența condeiului și a limbajului vor putea liniști oțelirea spiritelor și domoli necesarile învechite, cu discuțiunea senină a faptelor, studiul cauzelor toate în chip experimental, aceasta e misiunea cel puțin a celor ce vin în numele științei și adevărului să vorbească acolo jos unde nu este lumină. (Aplause)

D-lor deputați, tactica celor ce voiesc a câștiga încrederea sătenilor e simplă.

Trebuie să te ostenești a te duce în sat, ori cel puțin a pândi piețele, respântiile, strădele la oraș, în vreme de târg sau ori când

A te amesteca în vorbă cu țeranii mai simpli, dar mai amărâți; a-i văicări de păsurile lor; a le vorbi de ceea ce guvernele au făgăduit a le da, și nu le au dat, a nu te sfii să intri cu ei în cărciumă, a afla de nevoile satului, ale localității, i mai vorbești ceva de politica înaltă, și apoi repede treci la abuzurile slujbașilor comunali, administrativi și ale agenților fiscali. Aci e tot secretul d'af dobandi inimă. Te oferi să i faci petițiune la stăpânire, și făgăduiesc ajutorul cu vorba bună pusă la vreme.

Iată ceea ce fac prietenii noștri pe toată ziua pe unde pot, când întâlnesc săteni, sau prin sate. Ei făgăduiesc țeranilor domnia prin comună și mijlocirea să li să dea pământ. Acesta e tot programul, tot socialismul!

Vedeți că acesta e un socialism sui generis! Dar această procedură a avut și alții, în deosebite timpuri și locuri.

Deosebirea între aceia și socialistii noștri de acum, e că cei din înainte o făceau numai în epoca alegerilor și în restimpuri pe când aceștia o fac necontent.

Așa dar, ceea ce susțin d-nii socialisti că d-lor au mai multă trecere la țărani decât cei-alți oameni, este absurd; căci căți ca d-lor nu s'au dus la țărani, și-au amăgit și ast-fel au fost aleși deputați; dar dupe un timp oare-care v'ezând țeranii că nu sunt adeverații lor amici, și-au înlăturat; țeranul vă dă creditul, dar nu pe motivul că ați fi de la început crezuți pe cuvânt de mântuitorii lui; și zice că el, în nesfârșita-i răbdare, și pentru: *ai de să încercăm și cu aceștia; să le dăm încredere; și vom vedea ce vor face!*

Născuți în mijlocul țeranilor, necrescând alături cu ei și printre ei; nevăzând și nesimțind zilnic nevoile acestuia mai felurite și mai numeroase de cât se pot închipui; neavând nici o legătură materială sau morală cu ei; neavând grija și interesul că ai a le răspunde de misiunea ce v'a dat'o, cum v'ar crede sătenii pe d-voastră mai devotați cauzei de cât pe ori-care albastru!

Cu ce i asigurați că mâne, având puterea în mână, nu le întoarceți spatele, cum s'a întâmplat cu alții! Nu tăgăduim nici unui om compătimitatea pentru semenul său; ceea-ce va fi mai mult peste aceasta, este o excepție; și d-voastră nu ați format'o până acum.

Eu v'am dovedit, d-le Nădejde, că nu poate să existe între d-voastră și țărani nici comunitate de interese, nici de sentimente, nici de intențiuni, nici de cultură, de nimic în fine, este o deosebire, între socialistii de felul d-voastră și țeranii, foarte mare; în cât mai multă comunitate se găsește între mulți dintre d-nii deputați din Cameră de cât între d-voastră și țeranii. (Aplause).

D-voastră m'i veți da voce să păstrez a face o analiză și o demonstrațiune mai largă, completă și chiar definitivă după veuirea noastră de la Roman, unde avem să facem o anchetă detaliată asupra influenței socialismului, ce se zice că este acolo, asupra țeranilor, și vă voi arăta cari sunt cauzele de țeranii de acolo vă au dat încrederea d-voastră. Ași vorbi mai multe, dar n'as voi să-mi micșorez rolul ce ași avea acolo.

D-lor, eu ași ruga pe d. ministru să nu se îngrijască de împrejurarea că se aud sgomote cum socialismul progresaază, nu! căci în ziua în care d-voastră veți bine-voi cu toții, fiecare în cercul d-v., a face contra propagandă arătând cum pentru aplicațiunea legilor actuale sunteți cu toții, ca unii ce sunteți înșiși autorii lor, înaintea celor ce vă concură pare ca astăzi și a doua zi până la ce punct d-lor

sunt sinceri și a'i pune în contradicțiune, arătând ceea ce au spus la 1878 și ceea ce spun azi, încât azi se confundă cu partidele actuale și de multe ori sunt chiar mai jos decât d-voastră, în cât eu îi găsesc foarte retrograzi. (Aplause, intreruperi).

D-lor, toți când nu sunt la putere, dau totul, iar când se ved acolo ajunși, prea mulți dintr'ensii își ia seama, iar alții n'ar mai da nimic. (Intreruperi).

Socialismul cel puțin până acum este un lucru care se vede zi cu zi că este aproape nerealisabil, și mie îmi pare bine că d-nii socialisti fac progres de lasă una câte una, din ale d-lor; iată cum își fac educațiunea; și cred că va veni o zi în care vor cădea și temerile influenței socialismului asupra țeranului.

Ceea ce mai știu eu de d-lor, ca activitate, nu e să vorbească ar fi de rea credință... în metoda ce au adoptat, dar că își face fiecare cum a învățat și cum știe *neguțătoria lui* (aplaude, ilaritate), *neguțătoria politică*.

Singurul lucru care v'ar putea îngrijii ar fi dacă țeranii noștri s'ar găsi stăpâniți de pasiuni politice; aceste curente ar fi anevoie de alinat. Dar țeranul n'are până acum pasiunea politică. Ne rămâne a'i studia trebuințele urgente de interes local; a le da reformele ce sunt puse în studii și pe viitor, a nu se uita că trebuie cultivate fără încetare relațiunile cu săteanul nostru până când singur fi-vă în stare să și exercite liber drepturile sale.

Timpul însă va dovedi dacă propaganda făcută la sate a prins rădăcini, dacă poate prinde, sau până acum încă are rădăcini numai aeriene. (Aplause).

CORPURILE LEGIUITOARE

(SESIUNE ORDINARA)

Camera

Sedința de la 1 Februarie 1889

Se declară colegiile I de Fălci și al III-lea de Vaslui libere; prin numirea titularilor lor, dd. Teleman și Rașcan în funcțiuni retribuite de Stat.

Sumarul ședinței trecute se citește și se aprobă.

Se fac Camerei diferite comunicări: cereri de pământ, de indigenat, și altele.

Se mai comunică demisiunea din sarcina de cestar a d-lui Boebica.

D. P. Cernătescu și d. Resu prezintă mai multe petițiuni: cel d'antâi ale unor locuitori din Dolj, cel d'al doilea ale unora din Covurlui.

D. T. Maiorescu își continuă discursul său, trunchiat ieri prin ora înaintată care a făcut să se suspende ședința.

Oratorul spune că procedentele constituționale au probat că totdauna darea în judecată a unui întreg Cabinet ministerial, a lăsat în spiritele oamenilor un fel de greutate lesne de discutat. Și e lucru dureros a vedea că în capul țerei a fost un ministru care a călcat legile și a lucrat în contra intereselor țerei, dar dacă aceasta se poate vedea cu destulă claritate, atunci culpabilii trebuie să și ia pedeapsa.

Dar propunerea d-lui Blaremburg de a da pe mâna justiției Curtea de casație în bloc întregile două formațiuni ministeriale I. Brătianu, din timpurile din urmă nu înfruntesc această condiție. Mai logic și natural ar fi ca o comisie de cercetare să constate cari au fost culpabilii din cele două din urmă formațiuni ministeriale.

Și aceasta se impune cu atât mai mult cu cât multe din acuzațiile arătate de d. Blaremburg nu se pot imputa d-lui I. Brătianu. Ast-fel cele două acuzații eminamente politice de căpetenie, pierderea Basarabiei și chestia Dunării, dacă se impută conduita urmată în aceste două ocaziuni d-lui Brătianu și numai d-lui Ion Brătianu, atunci rătă se impută, căci în prima chestiune era alături cu d. Brătianu, d. M. Cogălniceanu, iar în cea de-a doua rolul principal, fără a aprecia acul rol, l'a avut d. V. Boerescu.

Cât despre încălțarea propunerii de dare în judecată și susținerea acestei propuneri cu atâta furie de către d. Panu, aceasta este foarte neexplicabil, și cu atât mai ciudat cu cât d. Panu a fost secretar de ministru în Cabinetul I. Brătianu.

D. G. Panu am fost sub C. A. Roseti. D. T. Maiorescu ați fost sub d. Brătianu, d-le Panu, căci d. Brătianu era președintele Cabinetului, iar C. Roseti era membru al lui.

Cât despre deosebirea de vederi ce ar exista între membrii Cabinetului în această chestiune, aceasta e o curată înșinuire, zice oratorul. D-sa crede că o cercetare e necesară să se facă, dar nu cum o înțelege d. Blaremburg și subscriitorii propunerii, d-sale, căci aceasta ar fi opera unor răsbunători, și nu trebuie să se facă act de răsbunare, ci numai de îndreptare (aplaude).

D. N. Blaremburg începe prin a spune că se miră când vede un ministru, un personaj oficial, amestecat în această chestiune. Ministru, zice oratorul, trebuia să și păstreze caracterul său oficial. Acuză apoi pe preopinant că nu știe principiurile cele mai elementare de drept, și mai ales de drept penal; și apoi îl mai acuză că nu a venit să apere Cabinetul lui I. Brătianu ci să facă procesul celor 22 de deputați cari au scris propunerea.

Asupra celor spuse de d. ministru al instrucției publice despre modificarea propunerii și urmărirea în parte a celor ce

au călcat legea, d. Blaremburg invoacă legea și spune că ia este precisă: sau se trece la ordinea zilei, adică propunerea cade; sau propunerea se admite așa cum este, și atunci se procede la alegerea comisiilor de informațiune, fără ca pentru aceasta să fie necesară majoritatea de două treimi.

Spune apoi oratorul că d-sa și cei ce au încălțat propunerea n'au înțeles să ceară înapoi Basarabia, căci ea e luată, și nu se mai poate redobândi, dar au voit să arate și să ceară pedepsirea aceluia ce prin atitudinea lor nedemnă, au făcut țara să piardă această parte a ei. Face aci un lung istoric al modului cum s'a luat Basarabia, și a diferitelor faze prin care a trecut constituționalismul în țara românească.

Revenind la chestiunea în discuție, oratorul precizează fapte mai grave din actul de acuzație și face să reiasă culpabilitatea Cabinetului Brătianu.

Se întinde în delung asupra acestor acuzații, de atâtea ori zise și rezise.

Se suspendă ședința pentru 10 minute. La redeschidere d. Blaremburg își continuă discursul.

D-sa zice că a auzit vorbindu-se despre o moțiune prin care să se ceară ne alegerea comisiilor de informații: aceasta ar fi un pas înapoi din partea Camerei, în loc să facă un pas înainte. D'altmintelea zice oratorul, legea se opune formal: sau se trece la ordinea zilei sau se votează propunerea fără modificare.

Explică apoi oratorul pentru ce propunerea vine mai mult din partea liberalilor: pentru reacționari, zice d-sa pentru partașii regimului personal era cel mai demn reprezentant Ion Brătianu și merita chiar sprijinul lor. Nu tot ast-fel era pentru liberali Ion Brătianu, zice oratorul, de oare ce el mănșie drapelul liberal, el compromise cauza lor, și a făcut ast-fel să merite ura și disprețul lor.

Distruge apoi oratorul legenda cântată de colectivități că Ion Brătianu a făcut reșoiul: reșoiul l-au luptat și câștigat victoria soldații țerei, iar nu al lui Ion Brătianu, strigă oratorul; ceea ce a făcut Brătianu a fost să ajute pe vrăjmași prin gloanțele și bombele lui Broadwel (Aplause).

Oratorul spune că de la atitudinea de azi a guvernului depinde pacea sau rășoiul din partea d-sale.

D-sa n'a făcut guvernului actual opoziție din principiu, dar de azi se va decide modul său de a combate guvernul.

Trebuie odată, strigă oratorul, ca fie-care în țara românească să și ia plata pentru rășoi.

D. Blaremburg sfârșește, adresându-se către banca ministerială: *alegeți dacă vă place, alegeți dacă puteți!*

D. ministrul de externe, P. P. Carp. *Alegeți dacă vă place, alegeți dacă puteți!*, ne zice d. Blaremburg, ei bine, d-le Blaremburg, vom alege, căci putem alege. Dar trebuie considerat că din această discuție va cădea nu d. Brătianu, sau noi, ci se poate să cadă din această discuție chiar acel bun simț pe care l'am moștenit de la părinții noștri.

Eu, zice mai la vale oratorul, nu vă vorbesc nici ca apărătorul din oficiu, nici ca ministru, și nu voi considera dacă am sau nu ceva după mine, ci dacă am ceva în mine: cum îmi dicită această conștiința mea.

Apoi, zice oratorul, se cere să se facă operă de îndreptare, după cum s'a cerut cu darea în judecată a d-lui Catargiu; și s'a văzut îndreptarea ce s'a adus. (Aplause).

Dar să vedem acum cine sunt judecătorii, și cine sunt acei ce sunt să se judece.

Intre d-voastră nu văd aproape nici unul care să nu fi suferit mai mult sau mai puțin din partea d-lui I. Brătianu, care să nu aibă în fundul inimii sale dorința de a și răsbuna.

De partea cealaltă e de judecată vinovații I. Brătianu. Dar numai I. Brătianu e vinovat? Nu e oare mai vinovată majoritatea lui, sau țara care i-a dat acele majorități?

Pe calea persecuțiilor politice dacă am merge și a răsbunărilor contra adversarilor noștri, riscăm, dacă nu a cădea sub stăpânirea unui tiran, dar poate sub a vre-unui puterți streine.

Trebuie să arătăm țerei și adversarilor ei noi suntem mai buni de cât d-nșii, și știm să iertăm. Trebuie să ne uităm zice d. Carp, nu la relele ce au făcut alții, ci la binele ce putem face noi, nu înapoi ei trebuie să ne uităm înainte. (Aplause). Și de sigur nu numai aceasta așteaptă țara de la noi: ei prea puțin îi pasă dacă se dă sau nu I. Brătianu în judecată, față cu serviciile ce ea dorește să i aducă actuala adunare (Aplause).

Cât despre ultimatul de adineaori al d-lui Blaremburg, că de la atitudinea guvernului în chestiunea de față, depinde vrășmașia sau prietenia d-sale față cu guvernul, apoi de sigur are multe lucruri mai bune de făcut guvernul de cât să se ocupe de ast-fel de prietenii sau vrășmașii momentane (Aplause).

D. Lascăr Catargiu răspunde d-lor miniștri Carp și Maiorescu în comparațiile ce d-lor au făcut, pentru a combate propunerea d-lui Blaremburg, între darea în judecată a d-sale și cea a lui I. Brătianu de astăzi. Arată mai departe această diferență de situațiune și spune că atunci noi am cerut pe față și de la Cameră, și de la Majestatea Sa să fim trimiși înaintea

Curții de Casație, și vrășmașii noștri a refuzat cererea noastră.

Astăzi lucrurile nu sunt așa: D. I. Brătianu nici măcar nu vine, ca deputat ce este, să stea pe banca sa, și să ceară alături cu d. Blaremburg votarea dăre sale în judecată.

D. Catargiu adaugă că această dare în judecată o dorește țara și chiar deputații au luat angajamentul către alegătorii lor, de a trimite pe I. Brătianu în judecată.

Oratorul sfârșește cerând votarea propunerii d. Blaremburg.

Dupe discursul d-lui L. Catargiu, d. președinte voește să dea cuvântul în chestie de regulament, d-lui M. Cogălniceanu, observă însă că ora e 6 fără 5 minute. Se pune la vot suspendarea ședinței sau continuarea ei.

Rezultatul votului:

Pentru prelângire, bile albe 62.

Contra prelângirii, bile negre, 85.

Ședința se ridică, și se anunță pe mâine.

Sedința de la 2 Februarie.

Ședința se deschide la ora 1 și 20 minute sub președința d-lui C. Grădișteanu. Sunt față 119 d-ni deputați.

Se fac obișnuitele formalități și diferite comunicări Adunării.

Se dă cuvântul d-lui Chrissenghi, care se silăste să combată propunerea d-lui N. Blaremburg. D. Chrissenghi spune că de rău e obiceiul ce s'ar inaugura prin primirea propunerii d-lui Blaremburg, de a se arunca partidele unaasupra alteia, de a călta învingătorul să distrugă pe învins.

Spune că nu e adevărat că țara dorește condamnarea lui Ion Brătianu, și așteaptă de la Camera actuală, ca o înaltă dreptate această condamnare.

Amintește pe scurt faptele mari ale Primului Ministru căzut, și spune că chiar d. Blaremburg numea la 1876 guvernul lui Ion Brătianu, *„guvernul virtuții”*.

Face comparația stărei de lucruri actuale cu starea de lucruri în Franța cu prilejul dărei în judecată a ministrului Polignac la 1830, și spune că situația nu e aceeași.

Spune apoi oratorul că nu atât pe Ion Brătianu vrea să i apere, cât vrea să apere majoritatea Camerei de a cădea în cursa ce i se întinde de rău viitor.

Oratorul termină făcând un apel la Cameră spre a nu vota propunerea d-lui Blaremburg.

D. Enacovicî vorbește pentru propunere și spune că trebuie să vorbească nu numai cei doi miniștri ce au vorbit, ci și d. Vernescu și cei-alți miniștri, ca să știe partidul liberal conservator dacă a rămas sau nu fără șef.

D-sa spune că acest partid este dorogaj către țară și trebuie să și fie angajamentele.

Spune că această trimetere a lui Ion Brătianu înaintea justiției e așteptată cu nerăbdare de țară, și probă pentru aceasta este că nici un reprezentant al țării din această Cameră nu s'a pronunțat contra propunerii.

D. Radu Stanian protestă: *„vorbiți în numele d-voastră și al partidului d-voastră, nu în numele țerei!”*

D. Enacovicî își continuă discursul. D-sa spune că darea în judecată nu e un act de răsbunare ci un act de îndreptare. Oratorul descrie ilegalități de ale guvernului trecut și schițează pe scurt crizele comise la alegerile comunale din Botoșani de acum doi ani. Se ridică cu furie asupra guvernului trecut.

D. I. Miclescu, cer cuvântul; voi arăta ce fac în localitățile lor acei ce strigă contra reilor lui I. Brătianu.

D. Enacovicî urmează spunând că nu cere răsbunare, ci să se șie cont de cere-urile țerei, de manifestația făcută la 14 Martie și mai ales de aceea făcută cu ocazia liberării din arest de atunci a d-lor Fleva, Filipescu și Costa-Foru.

Oratorul termină spunând că nu cere distrugerea partidului liberal prin nimicirea șefului lui, — Ion Brătianu, — ci satisfacerea cerințelor țerei.

Face apel la d-nii miniștrii liberali-Conservatori și îi în viață de a vorbi în această privință (Aplause).

D. Tache Ionescu arată că astăzi când vorbește în contra dărei în judecată a lui Ion Brătianu nu face de cât a fi consecvent cu sine însuși: și ca probă citește fragmente din discursurile sale cu cari spunea chiar în fața Camerilor colectiviste, că dacă s'ar da Brătianu în judecată, cu toată opoziția ce i făcea atunci, chiar d-nealul i-ar fi luat apărarea. Oratorul arată pericolul ce s'ar naște pentru țară din persecuțiile politice și spune că e pentru urmărirea turturilor până în fund, dar nu pentru răsbunări și aprecieri politice. Spune că nici o dată, în nici o țară aprecierile politice n'au fost nici o dată nepasionate, și pe când pentru unii cel condamnat e un criminal, pentru alții el e un erou.

Arată că în Anglia acum 200 ani s'a condamnat un ministru și un președinte de Cameră, și consecințele au fost fatale pentru țara, după cum a la 76 dare în judecată a lui Lascăr Catargiu a fost fatală pentru țară, căci de și necondamnât Lascăr Catargiu, totuși a fost destul ca să fie scos din luptă, și Ion Brătianu rămas fără adversar, a fost dus, din cauza lipsei de control, fatalmente de tiranie.

Mai departe oratorul spune că nici datoria nici dreptul nu are partidul conservator de a trimete pe Brătianu în judecată: nu acesta a fost înțelesul mandatului de deputat cu care v'a însărcinat țara să i execute.

Tara a înțeles repararea rezelor de care o făcuse să sufere Ion Brătianu: împrietărirea țărănilor, scăderea birurilor, redarea libertăților usurpate (Aplause).

Nu de răsunări și de procese politice e doritoare țara, ci de îmbunătățirea nevoilor ei.

Ma! departe oratorul arată cum numai în țările puțin civilizate: în Peru, Chili, și alte asemenea, se ved procese politice pe fiecare zi, se ved învingătorii nimicind pe învinși.

În țările civilizate se lasă Istoria să și dea cuvântul ei imparțial asupra modului de conducere al frânelor guvernului. Numai în Franța în timpul revoluției celei mari se trimitea la eșafod oamenii ce nu plăceau tiranilor, astăzi, în țara românească, cazul nu e același.

Oratorul termină făcând un călduros apel la patriotismul Camerei de a nu vota propunerea d-lui Blaremburg.

Se suspendă ședința pentru 20 minute.

La redeschidere se da citire unui amendament prin care se modifică propunerea d-lui Blaremburg în sensul de a se urmări Ion Brătianu și membrii Cabinetului lui în călcările de lege ce ei au comis. (Aplause).

D. G. Panu începe prin a spune că nu și-a închipuit că vre-unul din membrii acestei Camere, afară de cei ce sunt partizanii lui Ion Brătianu, va lua cuvântul să așere pe Ion Brătianu.

Oratorul spune că vede pe apărătorii regimului trecut că transformă membrii Aduării în acuzați, și s'ar crede că asupra acestor membrii se cere o urmărire. D. Panu crede că Ion Brătianu trebuie judecat fără ca condamnarea lui și a celor 10 miniștrii ce au fost cu el împreună când a călcat legile, să atingă pe țara românească sau cel puțin partidul liberal.

Cât despre lăsarea pe seama Istoriei de a judeca pe Ion Brătianu și guvernul lui, d. Panu nu poate primi această teorie.

Se știe, zice oratorul, că de parțială e istoria căci fie-care își face istoria lui: catolicii într'un fel, protestanții într'altul; regaliștii într'unul, republicanii într'altul etc. și astfel ea nu garantează o perfectă imparțialitate.

Oratorul spune că toți oratorii ce au vorbit contra propunerii de dare în judecată, și-au bazat argumentația lor pe punctul de acuzație cu privire la Basarabia și la chestia Dunării. Ei bine, zice oratorul ca să dispară și acest argument al adversarilor noștri noi renunțăm, cel ce am iscălit propunerea, la acest punct de acuzare.

Și acum, sfârșește oratorul, când se vede că bateriile adversarilor noștri au fost de a le lui Broadwell și Maican, să declare cei ce au vorbit contra propunerii d-lui Blaremburg, dacă apară acum, ceace au combătut cu înverșunare altă-dată. (Aplause).

D. M. Cogălniceanu începe prin a declara că azi, în ajunul morții sale, mai ales că acest ajun îl arăta moartea a doi tovarăși valoroși de luptă, Nicu Catargiu și Panait Balș, nu poate vorbi cu paimă și are pe suflet de a spune tot adevărul în chestiunea de față. Nu poate vedea oratorul de asemenea pasiune deslănțuită cu furie contra adversarilor, după cum o vede din partea unora din membrii actualii Camere. Astfel d. Enacovici, zice bătrânul om de stat, a vorbit cu patimă, a vorbit sub impresia bătailor și arestărilor ilegale ce a suferit d-sa și conștient d-sale botoșeni acum doi ani din partea guvernului d-lui I. Brătianu.

D. Cogălniceanu explică pozițiunea sa față cu Ion Brătianu, și spune că departe de a avea interes să'l susție are mai multe motive de a 'l uri. Totuși văzând cu ochii bătrânești nu poate decât să invite Camera de a nu da în judecată pe Ion Brătianu. Aceasta ar dovedi lumei că de 18 ani continuu țara asta a fost guvernată numai de hoți și de mișei, căci Lascar Catargiu a fost trimis înaintea justiției și acum se cere același lucru și pentru Ion Brătianu. Aceasta ar însemna, zice oratorul, un *vae victis*, după cum a fost *vae victis* și la 76 cu privire la conservatori.

Amintește, apoi, oratorul, actele mari ce s'au făcut sub guvernul lui Ion Brătianu nu trebuiesc uitate, și or cât 'l ați contesta meritele lui Brătianu, firma tot rămâne a lui, și fără voce veți aduce aminte la fiecare 10 Maii de numele omului ce voiți să trimiteți la pușcărie.

D. Cogălniceanu termină cerând respingerea propunerii, mai ales că această Cameră nu poate judeca pe Ion Brătianu, de onore ea e compusă din victimele lui (Aplause).

D. Gr. Apostoleanu dă cete propuneri prin care subscriitorii de dare în judecată retrag propunerea în cea ce privește punctele relative la chestia Dunării și Basarabia.

D. Apostoleanu roagă pe deputații ce au subscris un amendament în această chestiune, să 'l retragă și să se pue la vot propunerea d-lui Blaremburg cu modificarea cetită de d-sa (aplaus).

D. Incovescu în chestiune de regulament, întreabă pe d. președinte dacă acei d-ni deputați retrag amendamentul lor.

D. Președinte răspunde că nu voesc să și 'l retragă :

D. Bobeica cere să se închidă discuția. Camera respinge cererea.

D. Incovescu are cuvântul și spune că amendamentul propus de d-l Rădulescu la propunerea d-lui Blaremburg e și contrariu legii, și un pleonasm și o absurditate.

Oratorul citează legea în această privință și spune că ea e precisă : sau se trece la

ordinea zilei, și propunerea cade ; sau se primește propunerea d-lui Blaremburg așa, cum o face propunitorul.

Această lege e precisă, și d-voastră nu o puteți călca.

Ceia ce puteți face este sau să faceți să cadă propunerea d-lui Blaremburg, și atunci să puneți pe a d-voastră în loc după ce veți face ca ea să fie iscălită de 20 deputați, ca să poată figura ca o propunere, sau să votați pe aceia a d-lui Blaremburg.

D. N. Ionescu vorbește tot în sensul d-lui Incovescu, în cea ce privește amendamentul d-lui Rădulescu, și ca și preopinutul d-sa spune că legea e contrarie acestui amendament.

D-sa conchide însă la retragerea propunerii, atât acele primitive cât și a acelei a d-lui Apostoleanu.

Oratorul face o propunere de trecere la ordinea zilei, considerându-se în destul de discutată propunerea d-lui Blaremburg.

D. N. Blaremburg declară că 'l pare rău că în această privință nu poate fi de aceeași părere cu d. N. Ionescu. D-sa își susține îndelung propunerea și combate cele zise de N. Ionescu.

D. I. Rădulescu susține amendamentul d-sale și combate cele zise de d. Incovescu. D-sa explică legea care prevede discuția, și spune că e falsă teoria d-lui Incovescu cum că sau se primește propunerea în bloc fără să fie modificată, sau se respinge : de oare-ce odată ce legea admite discuția, aceasta dovedește că legea nu se opune la amendamente, căci însuși cuvântul discuție, pe care legea 'l pomenește, dovedește că propunerea se poate modifica.

D. Apostoleanu combate cele spuse de d. Rădulescu și spune că respectul legii obligă pe d. președinte al camerei de a respinge amendamentul d-lui Rădulescu, căci legea e formală în această privință. D-sa cere punerea la vot a propunerii fără a se mai lua în considerație amendamentul.

Se pune la vot închiderea discuției și se aprobă.

Se naște neînțelegere în privința votului : parte din deputați cer punerea la vot a amendamentului d-lui Rădulescu, parte se opun și cer votarea propunerii d-lui Blaremburg. Sgomotul care se naște din această neînțelegere împiedică pe Președintele de a lua vre-o hotărâre, căci nu se poate constata unde e majoritatea.

D. Președinte suspendă ședința pentru 5 minute spre a putea delibera birourul în această privință.

La redeschidere, d. Nicorescu invită pe deputați ași lua locurile în bănci, și apoi explică cum că nu majoritatea sau minoritatea are să decidă asupra punerii la vot, ci numai legea, și în cazul de față expresia reglementului, Președintele, trebuie să decidă asupra chestiunii în conștiința sa onestă.

D. Nicorescu adaugă că legea responsabilității ministeriale arată că trebuie pusă propunerea la vot. D-sa cere ca să se voteze propunerea d-lui Blaremburg.

Se pune la vot, dupe apel nominal, cu bile, propunerea d-lui Blaremburg.

Rezultatul votului :
Pentru 80
Contra 81.
Propunerea d-lui Blaremburg s'a respins și Camera trece la ordinea zilei.

Senatul

Sedința de la 1 Februarie 1889.

D. Președinte arată Senatului mai multe lucrări de elaborat în secțiunile și dacă binevoesc dd. Senatori s'o facă asta chiar pentru ziua de mâine, când este sărbătoare.

D. G. Mărzescu arată că mâine deși este sărbătoare, Senatul are o înaltă misiune și diferite lucrări ; să se țină dar ședință publică.

P. S. S. Episcopul Melhisedec se opune de a ține Senatul ședință și a lucra, pe motivul, că ziua de mâine este una din cele 12 sărbători capitale.

D. Președinte se unește cu cele emise de episcopul Romanului și propune Senatul ca pentru mâine să se țină ședință cu lucrări în secțiunile, iar pentru astăzi ridică ședința publică rugând pe dd. senatori să treacă în secțiunile și să lucreze.

Ședința proximă se anunță pentru prima zi de lucru.

MAINOU

Cele ce s'au petrecut la proclamația scrutinului de aseară dovedesc până la evidență că nu pe Ion Brătianu, ci pe ministrul actual, dacă nu și mai sus, ochiau propunătorii dării în judecată.

Se vede la birourul un prezident care are țaria de a da regulamentului și legii de responsabilitate ministerială o interpretare largă care putea fi funestă și amicilor săi și cauzei pe care el însuși cu votul lui a apărat-o, și opoziția, în loc de a se închina cu respect înaintea aceluși prezident primește decisiunea lui cu amenințări și vociferări ?

Dealtminteri atitudinea obișnuită a opozițiunii este de o rea credință atât de manifestă încât ne mirăm că și unii oameni preținși serioși pot cădea în cursă.

În urna albă s'au găsit 80 bile albe (pentru), 81 bile negre (contra). Deci, majoritate de un glas pentru respingere. În urna neagră s'au găsit 78 bile negre (pentru) și 81 bile albe (contra). Deci, urna de control dă o majoritate de trei voturi tot pentru respingere.

Numărul votanților, constatat prin apel nominal, este de 160. Totalul bilelor găsite în ambele urne fiind de 320, avem, împărțind prin 2, bile ce se dă fie-cărui deputat, cifra de 160 voturi exprimate egal cu numărul votanților punctați.

Prin urmare nici umbră de nedomirire nu poate încăpea.

Cum se explică acuma diferența între ambele urne ?

În modul cel mai firesc : un deputat voind să se abțină și nefăcând-o pe față și-a anulat singur votul punând în urna albă amândouă bilele sale.

Dacă acest detaliu ar avea umbra vre unei importanțe, s'ar putea cere d-lui Nic. Ionescu numele acestui votant, asupra căruia onorabilul deputat din Iași se rostise înainte chiar de a se fi deschis scrutinul.

Aceasta fiind ipoteza nu trebuie de cât să se ia o bilă de la urna albă care este acolo de prisos pentru ca să se restabilească egalitatea numerică : totalul de bile se face de 160 și într'o urnă și în cealaltă.

Acestea sunt lucruri elementare asupra cărora nu admitem discuțiune și nici nu se poate cere discuțiune decât cu rea credință.

Secretarii cari eră ier de serviciu, aparținând elementelor cari propuseseră darea în judecată, au refuzat de a semna aseară procesul-verbal al ședinții.

Avem oarecare greutate de a crede că tinerii cari au să facă probă și de știință și de imparțialitate, ar asuma răspunderea unei așa vădite pasiuni și unei nesocotințe absolute a regulamentului : un vot proclamat nu s'a retractat vreodată, nici se poate anula.

Nu avem să ne amestecăm în purtarea nimeni, dar am putut culege în rindurile Camerei o impresiune dureroasă când s'a văzut d. Dim. Brătianu votând cu ostentațiune darea în judecată a fratelui său, după ce în două ședințe consecutive, unii oratori tirăseră reputația lui politică și privată prin cele mai grave acuzațiuni.

Iacă de sigur o pildă pe care nu o recomandăm generațiunilor tinere.

D. Blaremburg nu a zădărnicit încă în destul lucrările Camerei : astăzi are cuvântul pentru ași desvolta întreita sa interpelare.

Ar fi o ușurare pentru conștiința publică dacă paladinul tuturor virtuților s'ar duce să consulte pe alegătorii săi asupra întrebunțării ce face cu mandatul ce i-au încredințat.

Direcția generală a căilor ferate, fiind seamă de reclamațiunile deputaților și senatorilor brăileni, a înființat pentru tot timpul cât stă Dunărea blocată două trenuri de zi între Brăila și Galați, la ora Bursei.

Societatea *Obolul copiilor sârmani* dă pe fiecare an un bal public, care pînă anul acesta a fost evenimentul capital al sărbătorilor de felul acesta.

Balul de est timp va avea loc la 18 Februarie în sala Eforiei.

Cotilionul, care este o minune artistică, se completează în momentul de față de d-nele patronese și va fi expus câteva zile înaintea seratei. Biletele nu se vor vinde în public ; ele se pot procura de astăzi chiar la prezidente societății, d-na Coralia Săvescu (strada Minervei 14) și Elena Pherechide (strada bisericii Amzii, 1).

Onorurile ședinții de ieri au fost incontestabil pentru d. Tache Ionescu. Tînărul deputat a pronunțat de sigur ieri cel mai frumos discurs al său, discurs care ar onora orcare tribună ; el vom publica zilele acestea.

L'Indép. roumaine își aduce aminte cu prea multă parțialitate de epoca când d. Panu scria pe franțuzește, dar nu săpa încă societatea. În darea de seamă a ședinții de ieri nu se găsește la cuvîntarea d-lui Tache Ionescu nici cel mai mic semn de aprobare sau aplaus ! Toți asistenții știu de câte ori incinta s'a cutremurat de aplauze frenetice cari au punctat magistrala cuvîntare a d-lui Ionescu.

Din contră, în replica d-lui Panu găsim șase mențiuni de aplauze : toată lumea știe cât de palidă a fost replica și cât de slab au susținut-o chiar amicii d-lui Panu.

Detalii de acestea puerile nu sunt oare făcute pentru a da din umeri ?

Astăzi 3 curent, ora 1 p. m., Academia va ține ședință publică.

D. V. A. Urechia, va citi următoarele două memorii :

1. Alianța Cantacuzinilor cu Vasilie Lupu.
2. Dispozițiuni Domnești despre biserică pînă în secolul XVIII.

Se zice că unii membri ai opozițiunii vor contesta votul de ieri seara asupra propunerii de punere sub acuzație a ministrului Ion Brătianu, pe felurile motive.

Nu ne mirăm de fecunditatea urei.....

În zilele astea, d. Maiorescu va depune pe birourul Senatului proiectul pentru modificarea unor articole din legea instrucțiunii publice.

D. Take Ionescu a fost ieri felicitat de membrii din mai toate grupurile, pentru splendidul său discurs.

D. N. Blaremburg va începe astăzi să 'și desvolte interpelările sale.

N'ar fi rău, dacă Camera s'ar hotări să ție ședințe și noaptea, anume pentru interpelări. S'ar căștiga vreme pentru lucrările serioase.

Cu toate intrigile patrioților din opoziție, cari ar fi dorit să cadă împrumutul cerut de guvern țării, avem temeuri de a crede, că acest împrumut de 32.500.000, în condiții așa de avantajoase statului (emisiune de 80 suta, cu dobîndă 4%), va fi de mai multe ori acoperite.

Ni se trimite, de către președintele comisiunii provizorie a agriculturii din țară, o adresă prin care ne roagă să anunțăm că în adunarea proprietarilor și arendașilor, de la 29 Ianuarie a. c. s'a propus :

- 1) Formarea unei societăți între toți agricultorii din România.
- 2) Fundarea unui ziar, fără coloare politică, în care să se trateze chestiuni de agromonomie, în care să se apere proprietatea sub toate formele, în care să se discute chestiunile sociale și prin care să se lumineze săteanul asupra scopului ce urmăresc agitatorii, prin agitările ce fac. Acest ziar se va împărți fără plată la toate comunele rurale.

D. președinte ne roagă :

- 1) Să aducem la cunoștința tuturor cultivatorilor cuprinsul acesteia.
- 2) Să stăruiam a veni în număr cât mai mare se va putea, la intrinirea ce se va ține Duminică la 19 Februarie, în saloanele Camerei de comerț din București, strada Academiei Nr. 19, când se va supune spre dezbateră și aprobare statutele formate și în virtutea cărora se va constitui societatea proiectată.

O facem cu plăcere.

Ultime Depeși Telegrafice ALE ROMÂNIEI LIBERE,

— 15 Februarie —

Paris, 14 Februarie.

Camera a respins propunerea prezentată de dreapta și cerend amânarea peste opt zile a discuțiunii asupra revizuirii, dar în urmă ea a adoptat cu 307 voturi contra 218, cu toată opunerea d-lui Floquet, propunerea d-lui Douville-Maillieu care cere amânarea nehotărâtă a revizuirii.

D. Floquet anunță atunci că cabinetul și dă demisia.

Sedința s'a ridicat îndată, iar camera s'a amânat pe luni.

Viena, 14 Februarie.

Correspondența Politică confirmă știrea care spune că încoronarea regelui Serbiei se va face în cursul anului acesta în mânăstirea Zica.

Budapesta, 14 Februarie.

Camera deputaților. D. Urgon împună guvernului că expoltează coroana pentru a exersa presiune asupra opiniunii publice (sgomot).

După un discurs al d-lui Tisza care respinge această imputare, se primește ordinea de zi propusă de ministru.

Paris, 14 Februarie.

D. Carnot a conferit cu președinții celor două Camere, D. D. Melin și Le Royer, dar n'a însărcinat încă pe nimeni cu formarea Cabinetului.

Petersburg, 14 Februarie.

Se confirmă logodna principesei Alice de Hessa cu Tareviciul.

Atena, 14 Februarie.

Discuțiunea bugetului a început ieri. Opoziția va ataca sistemul financiar al guvernului. D. Tricoups va cere un vot de încredere pentru a asigura isbânda acestui sistem.

Budapesta, 14 Februarie.

Camera deputaților. — O moțiune a d-lui Szederkeny care cere amânarea discuțiunii pe articole a proiectului de lege militară până când guvernul va da garanții în privința suprimării măsurilor luate de poliția din Budapesta este respinsă.

Budapesta, 14 Februarie.

Un grup de 400 de persoane printre cari nu se vedea decât puținii studenți, s'a arătat în fața clubului partidului independent, și a resistat poliției care făcend uz de bastoane, împrăștiă mulțimea pe la 9 ore seara.

Trupele mențin ordinea. (Agenția Havas).

ARTE—TEATRE

*. La Teatrul Național, Vineri 3 Februarie 1889, a cincea reprezentațiune dată de trupa d-lui *Ernesto Rosi*, se va juca piesa *Moartea civilă*, dramă în 5 acte de *Giacometti*.

Theatre National, Samedi 4 Février 1889, représentation donnée au bénéfice de la société Elisabetha sous le haut patronage de M. S. Reine, et au bénéfice de la société de bienfaisance entre Français, organisée par Mme Thénard de la comédie française. Avec le concours de M-ees *Zoe Chrissenghy*, *Nolara*. Mr. de *Mey*, du théâtre de Gymnase, Mr. *Delin*, baryton, Mr. *Ebienne Julian* et les sociétaires du théâtre National.

VIN NEGRU
de Oravița și Golu-Drancea
Vechiu de 4 ani, calitate superioară
tuturor altor vinuri.—15 fr. vadră și
ALB DE DRAGANI
din recolta anului 1888.—15 fr. vadră la
PAUN POPESCU & Comp.
18, STRADA LIPSCANI 18.

Societ. geografica româna

Societatea geografică română avend trebuință de buletinele pe anii 1875 (12 numere) și 1876 (1 număr), roagă pe cea domni librari și particulari cari ar poseda aceste buletine, se bine-voiască ale trimite birourului societății cu plată, căci colecții societății a perit în incendiul din 1882.

Societatea Liceului St. Gheorghe

Adunarea generală ordinară care trebuia se aibă loc la 29 Ianuarie, nu s'a putut constitui din cauza numărului insuficient de acțiuni reprezentate.

Conform art. 28 din Statute, se aduce cu onoare la cunoștința d-lor acționari că duminica viitoare la 5 Februarie va avea loc, la 2 ore p. m. în localul său din calea Victoriei Nr. 138, Adunarea generală ordinară a acționarilor și că conform aceluși articol, ședința va avea loc ori care ar fi numărul acționarilor prezenți.

Dr. STERIE N. CIURCU

Viena. VIII. Alserstrasse 49.

Cabinet de consultațiune cu celebritățile medicale din Viena, înstituit în special pentru pacienții români.

De vnzare Casele cu locul lor din strada Soarelui Nr. 9 (Mare Brutaru) — Doritorii se pot adresa în calea Griviței, Nr. 8.

